

Fővárosi Ítéltábla

13.Gf.40.379/2009/3.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Csurgó Szabolcs Balázs jogtanácsos által képviselt felperesnek, a Georgi-Földvári-Oláh Ügyvédi Iroda (1118 Budapest, Ménesi út 22. szám, ügyintéző: dr. Oláh István ügyvéd) által képviselt alperes ellen jótállási igény érvényesítése iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2009. március 17-én kelt 13.G.41.455/2007/53. számú ítélete ellen az alperes részéről 54. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 430.000 (Négyszázharmincezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Fővárosi Bíróság a 2009. március 17-én kelt 13.G.41.455/2007/53. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 17.278.000 (tizenhétmillió-kettőszázhetvennyolcezer) forintot, ennek 2006. január 1. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 százalékkal növelt mértékű késedelmi kamatát, valamint 330.500 forint perköltséget. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás lényege szerint a peres felek között 2000. évtől szállítási szerződéses kapcsolat állt fent. Az alperes használati melegvíz-tárolókat szállított a felperesnek, a távhővel ellátott épületek hőközpontjaiba. A felperes 2002. évig műgyanta bevonattal ellátott tárolókat vásárolt, amelyeknek a gyártási engedélye lejárt, ezért termékváltásra került sor.

A peres felek által, a termékváltással kapcsolatban tartott egyeztetéseken, a korábban műgyanta bevonattal ellátott tárolók kiváltására lehetőségként merült fel a bevonat nélküli, a tűzihorgany bevonattal ellátott és a rozsdamentes tároló alkalmazása. A felperes a tűzihorgany bevonattal ellátott tároló alkalmazására tért át.

Az alperes a 2002. augusztus 26-i árajánlatában a tároló tartály horganyzott kivitelen történő további szállítását vállalta. Tájékoztatta a felperest, hogy a horganyzást végző cégek arról műbizonylatot adnak, amely tartalmazza a bevonat kémiai összetételét, és megfelel az EN 10240/1997-es szabvány előírásainak, ivóvízre károsító hatás nélkül felhasználható. Tájékoztatta továbbá a felperest, hogy a bevonat tartósságát a horganyzás 70 °C vízhőmérsékletig garantálja.

A felperes és a tárolók beszerelését végző cégek 2003. január 1-től 2005. december 31-ig terjedő időszakban összesen 444 darab tárolót vásároltak az alperestől. Az alperes az általa 2003. február 26-án kiállított minőségi

tanúsítványban, az elemes bojler tűzihorganyzott kivitelnél a maximális üzemi vízhőmérsékletet 70 °C - ban határozta meg. A termék lényeges tulajdonságai között megjelölte, hogy a korrózióvédelem kívül belül tűzihorgany bevonat. Az alperes a melegvíz tárolókra a termék átadásától számított 36 hónapos időtartamra jótállást vállalt.

Az alperes által szállított MEB típusú, tűzihorganyzott tároló belső felületén - annak javítása során - a tartály megbontásakor korróziós nyomokat találtak. Emiatt a felperes közös vizsgálatot kezdeményezett az alperesnél 2005. április 5-én. Az alperes a 2005. május 2-án kelt levelében tájékoztatta a felperest, hogy a tárolók egyikének szétbontása után a tűzihorganyzott belső bevonat elektrokémiai jellegű korróziós kopása volt megfigyelhető. Az alperes hivatkozott arra, hogy a korróziót a cinkbevonat oxigéndús meleg vízben bekövetkezett potenciálfordulása okozza, amelynek következtében nem védi meg megfelelően a katódos alapanyagot. A felperes a 2005. december 15. napján kelt levelében jótállási igényként alperes hibás teljesítésére alapítva a vételár részbeni visszatérítését kérte az alperestől. A kérelem indokaként előadta, hogy a felperes és a hőközpontok szerelését végző cégek 2002. szeptemberétől folyamatosan vásároltak ebből a tűzihorgany bevonattal ellátott tárolókból, amelyeknél jelentős korrózió volt észlelhető. Az alperes vitatta a felperes jótállási igényét, arra hivatkozva, hogy ha az üzemeltetés során előre nem látható és nem tervezhető jelenségek lépnek fel, amelyek gyorsabb korróziós kopást eredményeznek, ez nem tekinthető hibás teljesítésnek.

A felek 2006. március 14. napján folytattak egyeztetést, amelyről emlékeztetőt vettek fel, a felperes a korrózió miatti árleszállítási igényét fenntartotta. A felek rögzítették, hogy törekednek egyezségkötésre, azonban egyezség nem jött létre. A tárolók beszerelését végző cégek a jótállási igényeiket, az általuk megvásárolt 255 darab tároló vonatkozásában a felperesre engedményezték.

A fizetési meghagyással, majd keresettel a felperes árleszállítás jogcímén a Ptk. 248. § és a Ptk. 306. § (3) bekezdése alapján 34.556.000 Ft összegű követelést

érvényesített. Előadta, hogy összesen 444 darab tárolót rendeltek meg az alperestől 146.111.000 Ft értékben. Az alperes által alkalmazott tűzhorganyzás a korrózióvédelemre alkalmatlan volt, ezért a felperes a keresetében a tűzhorgany bevonat nélküli és az azzal ellátott termékek ára közötti különbözetet érvényesítette, amelynek összegét 34.556.000 Ft-ban jelölte meg. Kérte ezen összeg vonatkozásában 2006. január 1. napjától a Ptk. 301/A. § (2) bekezdése szerinti késedelmi kamat megfizetésére is kötelezni az alperest.

Az alperes érdemi ellenkérelmében vitatta, hogy a tárolók belső felületén jelentkező rozsdásodás a nem megfelelő tűzhorgany bevonat miatt keletkezett volna. Véleménye szerint a rozsdásodás oka alkalmazás technológiai eredetű, amelyért az alperest nem terheli felelősség. Az alperes nem vitatta, hogy az átadott tárolók mennyisége összesen 444 darab volt és azt sem, hogy a külső és belső tűzhorgany bevonat költsége 34.556.000 Ft volt.

Az elsőfokú bíróság a Ptk. 277. § (1) bekezdése, 248. § (1) és (5) bekezdése és a 305. § (1) bekezdése felhívása mellett kifejtette, hogy a jótállás igény elbírálása során vizsgálta, miszerint a tárolók belső felületén a korróziót mi okozta. Ebben a kérdésben szakértői bizonyítást rendelt el, H. E. igazságügyi szakértő véleményét, annak kiegészítését és a szakértő meghallgatása során tett nyilatkozatait aggálytalanul elfogadta a döntése alapjául. A szakvélemény alapján megállapította, hogy a horganyréteg korrózióját a klorid ion tartalmú ivóvíz okozta. A szakértői vélemény szerint 55 °C felett, oxigén jelenlétében a vas-cink rendszerben potenciálfordulás következik be, amely az alapfémben pontkorróziót okoz. A tűzhorgany bevonat a rendeltetési célra alkalmatlan, annak a belső felületen való alkalmazása felesleges, mivel a horganyréteg egy-két év alatt elfogy. A szakértő megállapította azt is, hogy a tűzhorgany bevonat kiválasztása előtt elvégzett korróziós vizsgálattal a hiba elkerülhető lett volna. Az alperes csak abban az esetben teljesített volna szerződésszerűen, ha a felperes rendelkezésére bocsátott minőségi tanúsítványban írt üzemeltetési körülmények mellett nem jelentkezik korrózió a tárolók belső felületén. Az alperes a korrózióvédelem érdekében kívül-

belül tűzhorgany bevonattal ellátott tároló megfelelőségét 70 °C - os üzemi hőmérsékletig igazolta. A szakértői vélemény alapján azonban a tárolók minősége a tényleges üzemeltetési körülmények között, azaz 55 °C-os víz jelenléte esetén a minőségi bizonyítványban írt tulajdonságoknak nem felel meg. A víz hatására a tűzhorgany korrózió védelmi képessége csökken, illetve a belső bevonat rövid idő alatt elfogy. Mindez azt jelenti, hogy az alperes hibásan teljesített.

Az elsőfokú bíróság B. Cs. és S. F. tanúvallomása, valamint D. I. nyilatkozata alapján megállapította, hogy a peres felek között már a perrel érintett tárolók megrendelését megelőzően is üzleti kapcsolat állt fenn. A felperes által alkalmazott tároló-családot a felperes igényeire fejlesztették ki. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a tárolók felhasználási körülményeit az alperes ismerte, így az is tudott volt előtte, hogy a felperes a tárolókat melegvíz tárolására használja majd. Így az alperes a jótállási kötelezettsége alóli kimentés körében alappal arra nem hivatkozhat, hogy a hiba oka a teljesítést követően keletkezett. A hiba az üzemeltetés során jött elő, de ez nem azt jelenti, hogy a hiba oka a teljesítés után keletkezett. A horganybevonat kiválasztása előtt fel sem merült a korróziós vizsgálat szükségessége, a horganyzott anyagok alkalmazása egy elfogadott gyakorlat volt. Az alperestől, mint szakcégtől azonban elvárható lett volna, hogy a tényleges üzemeltetési körülmények ismeretében a tűzhorgany bevonat megfelelőségét vizsgálja, illetve a minőséget csak abban az esetben igazolja, ha a minőségi tanúsítványban írtak megfelelőségéről meg is győződik. Az elsőfokú bíróság azt sem látta igazoltnak, hogy a felperes a hibás teljesítést esetlegesen elfogadta volna. Összességében a Ptk. 248. § (1) és (5) bekezdése alapján a felperes árleszállítási igényét részben alaposnak találta.

A felperes a 2003. január 1. napját megelőzően értékesített tárolóknál a Ptk. 306. § (1) bekezdésének akkor hatályos rendelkezései szerint kijavítást vagy megfelelő árleszállítást volt jogosult kérni.

Az elsőfokú bíróság a szakértő nyilatkozata alapján megállapította, nem határozható

meg egyértelműen, hogy a javasolt katódos védelem alkalmazásával a hiba gazdaságosan javítható-e. A szakértő nyilatkozata szerint a javasolt katódos védelemmel sem érhető el olyan állapot, mint amelyet egy megfelelő korrózióvédelem eredményezett volna. A szakértői vélemény alapján nem volt kétséget kizáróan megállapítható, hogy javítással a hibajelenség gazdaságosan és eredményesen megszüntethető, így az elsőfokú bíróság igazoltnak látta a felperes árleszállítási igényét a hibás rész, azaz a szakvélemény szerint teljesen alkalmatlan belső bevonat értékében, amely 17.278.000 forint értékű, míg ezt meghaladóan a felperes keresetét részben elutasította.

A Ptk. 30I/A. § (2) bekezdése alapján kötelezte az alperest késedelmi kamat fizetésére és a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján 50-50 %-os pernyertességet-pervesztességet alapul véve állapította meg a perköltséget. A felperesnél 900.000 forint eljárási illetéket 1.220.000 forint jogtanácsosi munkadíjat; az alperesnél 1.464.000 forint ügyvédi munkadíjat vett alapul. A felperesnél figyelembe vett még további 5.000 forint, a felperes által előlegezett szakértői jelenléti díjat is. A perköltség számításakor a 298.000 forint, és a 94.500 forint szakértői díjelőleget nem vette figyelembe, azt a felek 50-50 %-ban előlegezték, így végül az alperest 330.500 forint perköltség megfizetésére kötelezte a felperes részére.

Az ítélet ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben elsődlegesen annak megváltoztatásával a kereset elutasítását, másodlagosan annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb tárgyalásra és újabb határozat hozatalára utasítását kérte. Előadta, hogy a felek között nem vitatottan 2000 óta szerződéses kapcsolat áll fenn, a műgyanta bevonattal ellátott tartályok helyett azért tértek át a horganyzott tartályokra, mert a felperes a tartályok ötszöri melegvizes öblítését nem tudta megoldani. A felek közös - gazdasági és műszaki szempontok alapján történő - egyetértése alapján került sor a tűzihorganyzott tartályok kiválasztására. A felperes a rozsdamentes tartályt túlságosan drágának találta. A felperes 444 db tartályt rendelt meg, a külső és belső bevonat költsége az alperes által is elismerten 34.556.000 forint volt. A horganyzást az alperes alvállalkozója a N. Kft. végezte, az

alperes nem ismerte a felhasználás körülményeit és részleteiben a technológiai feltételeket, a felperes melegvíz-ellátó rendszerét, továbbá nem rendelkezett ismeretekkel a szerelvényekről, a cirkuláltatási technológiáról, a víz összetételéről és ezeknek a tartályokra gyakorolt hatásáról. Utalt arra, hogy - az elsőfokú bíróság megállapítása szerint is - csak az üzemeltetés során derült ki, hogy a melegvíz jelenléte milyen reakciót vált ki a tűzihorgany bevonatnál. Álláspontja szerint tévesen vonta le az elsőfokú bíróság azt a következtetést, hogy ez a körülmény nem jelenti a hiba teljesítés utáni keletkezését. Véleménye szerint a Ptk. 248. § (1) bekezdése alapján alperes mentesült, mivel nem volt lehetősége arra, hogy a felhasználás körülményeit a gyártást megelőzően megismerje, és csak a korróziós vizsgálat elvégzésével lehetett volna felmérni, hogyan viselkedik a tartály a felperes melegvíz-ellátó rendszerében. Ilyen vizsgálatra nem került sor, a felperes rendszerében elfogadott gyakorlat volt a horganyzott anyagok alkalmazása. Az alperesnek nem is volt lehetősége ilyen vizsgálatra, ehhez szükséges szakértelemmel és eszközállománnyal csak a horganyzást végző alvállalkozó rendelkezett, de erre vonatkozó megrendelői igény sem volt. A felhasználás azon körülményeit, amelyek a hibát kiváltották, a felperes nem tárta fel kellően az alperes előtt, ezért juthatott a szakértő is arra a megállapításra, hogy az alperes az ajánlat megadásakor tévedésben volt.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és az alperes perköltségben való marasztalását kérte.

A fellebbezés megalapozatlan.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást, amelynek alapján helytálló döntést hozott, és megalapozott a jogi indokolása is.

A Ptk. 248. § (1) bekezdése értelmében az alperes a felelősség alól csak akkor mentesült volna teljesen, ha bizonyítja, hogy a hiba oka a teljesítés után keletkezett.

Az alperes fellebbezésében előadottakra figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla kiemeli a következőket: A felek között hosszabb idő óta fennálló üzleti kapcsolat során az alperes kellően megismerte a felperes melegvíz-ellátó rendszerét, s az alperes által szállított melegvíztárolók használatának körülményeit is. Az alperes a tárolók megfelelőségét 70 °C-os üzemi hőmérsékletig igazolta, azonban az eljárás során beszerzett szakvélemény egyértelmű volt abban, hogy a tárolók minősége a tényleges üzemeltetési körülmények között, azaz 55 °C-os víz jelenléte esetén már a minőségi bizonyítványban írt tulajdonságoknak nem felelt meg. Ennek folytán az alperes szolgáltatása a jogosult által meghatározott célra nem volt megfelelő, így az alperesi hibás teljesítés fennáll és az alperes nem mentesül ennek következményei alól.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság jogszabályoknak megfelelő és helytálló ítéletét - a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között felülbírálván - a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján helyes indokai mellett helybenhagyta.

A Pp. 78. § (1) bekezdése és a Pp. 239. §-a alapján kötelezte a sikertelenül fellebbező alperest a felperes javára másodfokú perköltség megfizetésére a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének b) pontja és (5) bekezdése alapján azzal, hogy az alperes a nála felmerült másodfokú perköltséget maga viseli.

Budapest, 2009. szeptember 23.

. Koday Zsuzsanna s.k.
a tanács elnöke

. Molnár József s.k.
s.k.

előadó bíró

Dr. Sándor Ottó

bíró

A kiadmány hitel  l:
b  ros  gi tisztviselő